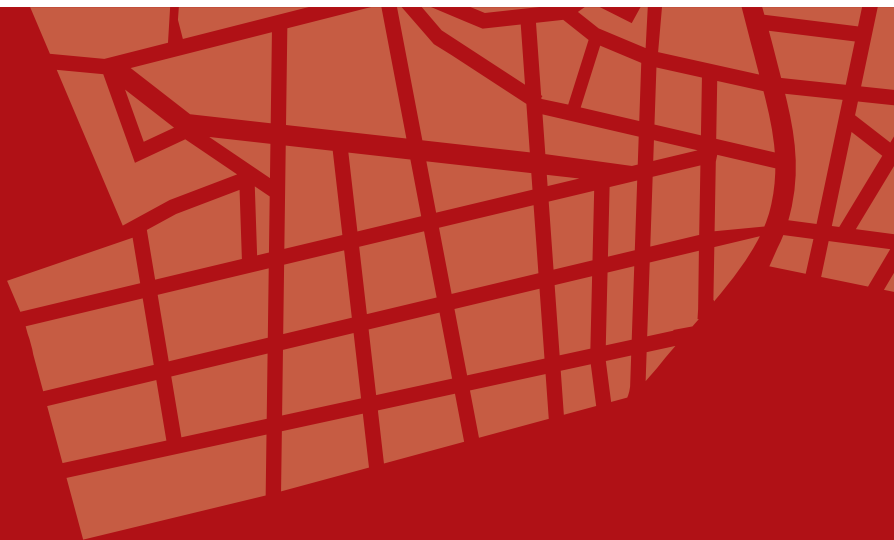

GUIA BÀSICA

sobre l'avaluació ambiental
del planejament urbanístic
a Catalunya

07

INTRODUCCIÓ	1
1. L'avaluació ambiental de plans i programes	4
2. ASPECTES GENERALS de l'avaluació ambiental del planejament urbanístic	8
3. FASES, DOCUMENTS I TRAMITACIÓ de l'avaluació ambiental del planejament urbanístic	15
4. ANNEX	
ALTRES PREGUNTES FREQUËNTS	28
REFERÈNCIES I INFORMACIÓ ADDICIONAL	33
GLOSSARI	34

L'aplicació de l'avaluació ambiental al planejament urbanístic de Catalunya és una obligació legal recent, conseqüència la Directiva 2001/42/CE, sobre avaluació ambiental de plans i programes. Es tracta, doncs, d'una temàtica nova que ha comportat canvis importants en la documentació i en la tramitació dels plans urbanístics. Tanmateix, és important remarcar que l'avaluació ambiental significa sobretot un aprofundiment en la consideració dels efectes dels plans sobre el medi ambient per part de promotors, redactors i administracions i, en el fons, una manera diferent de concebre i de fer l'urbanisme.

Lògicament, la implantació d'aquest nou sistema en una activitat estrictament reglada com l'urbanisme presenta una certa complexitat, tant des del punt de vista tècnic com procedimental. Per aquest motiu, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha posat un èmfasi especial a facilitar als diversos actors el suport necessari (*vegeu l'apartat "Referències i informació addicional"*).

En aquesta línia, la *Guia bàsica sobre l'avaluació ambiental del planejament urbanístic a Catalunya* conté la informació i les indicacions generals al respecte.

Forma part d'un conjunt de documents informatius i guies metodològiques especialitzades que ja es troben a disposició de les institucions i del públic interessat.

La Guia s'estructura de la manera següent:

En un primer apartat, es fa una presentació general de l'avaluació ambiental de plans i programes, i la seva implantació a Catalunya.

En un segon apartat, es presenten aquells aspectes generals relatius a l'avaluació ambiental del planejament urbanístic.

En un tercer apartat, s'exposen les fases, els documents i la tramitació de l'avaluació ambiental del planejament urbanístic.

Igualment, pel seu interès com a informació bàsica, s'adjunta en aquesta guia:

Un **glossari**, amb la definició dels termes o conceptes bàsics de l'avaluació ambiental de plans i programes.

Altres **preguntes freqüents** relacionades amb l'avaluació ambiental del planejament urbanístic, de caràcter més específic.

Referències i informació addicional que poden trobar-se a la pàgina web del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

1

L'AVAUACIÓ AMBIENTAL DE PLANS I PROGRAMES

Què és l'avaluació ambiental de plans i programes?

- Coneguda també com a avaluació ambiental estratègica, és un instrument de prevenció ambiental que s'aplica a aquells plans i programes que poden tenir efectes significatius sobre el medi ambient. Comporta un procediment administratiu específic que s'integra en la tramitació pròpia dels diversos plans i programes.

- **Es caracteritza pel seu caràcter:**

Continuat. S'aplica durant tot el cicle de vida del pla o programa, des de la seva gestació, si bé administrativament es formalitza en uns moments i uns documents determinats (informe de sostenibilitat ambiental preliminar, document de referència, informe de sostenibilitat ambiental, memòria ambiental, ...).

Estratègic. Se centra en els aspectes rellevants del medi ambient i en els impactes significatius dels plans i programes; pren en consideració, també, els possibles efectes acumulatius amb altres plans i programes.

D'avaluació en cascada. Per evitar duplicitats, en cada pla o programa s'avaluen sols els efectes propis del nivell de decisió que li correspon, si bé s'integren els resultats de les avaluacions d'altres instruments anteriors. Així mateix, s'estableixen mesures ambientals per orientar la formulació i l'avaluació dels plans, programes i projectes derivats de la seva aplicació.

Integrat. Cal tenir en compte els efectes sobre els diversos components ambientals i les seves combinacions.

Quina és la seva finalitat?

- Garantir que les repercussions sobre el medi ambient dels plans i els programes siguin considerades i integrades adequadament, des de l'inici, durant tot el procés d'elaboració, tramitació i execució i desenvolupament.

Quina és la seva importància?

- L'avaluació ambiental de projectes (AIA) que es fa actualment (emmarcada en la Directiva 85/337/CEE) pot resultar insuficient per si sola, ja que sovint decisions transcendents pel que fa als efectes sobre el medi ambient han estat adoptades anteriorment en el marc de plans i programes que han precedit aquests projectes.
- En general, com més estratègic és el pla, més efectiva n'és l'avaluació ambiental: major efectivitat, major coherència i menor cost econòmic.
- Permet anticipar i prevenir els possibles problemes ambientals, ja que s'aplica des de les fases inicials dels plans o programes i avança simultàniament al procés d'elaboració dels plans i programes.
- Identifica les "fonts" dels impactes ambientals quan les alternatives encara són possibles.
- Socialment, pot reduir la conflictivitat de plans i programes per la major participació pública que genera i perquè els efectes i les contrapartides són coneguts i, fins i tot, poden ser consensuats.
- Pot completar, facilitar i reforçar l'AIA dels projectes, situant el context i l'àmbit del projecte, reduint els esforços del control i seguiment.

Qui fa l'avaluació ambiental d'un pla o programa?

- L'avaluació ambiental és una part integrant del procés de formulació del pla o programa i correspon fer-la a la **persona o l'òrgan promotor**. Per aquest motiu, cal incorporar en l'equip tècnic redactor –des de l'inici dels treballs– professionals amb coneixements i capacitat per integrar adequadament els requeriments ambientals en les decisions del planejament, i per redactar els documents d'avaluació ambiental del pla (informe de sostenibilitat ambiental preliminar, informe de sostenibilitat ambiental i memòria ambiental).
- Cal, doncs, que els plecs de prescripcions tècniques per a la contractació dels treballs de planejament i la valoració econòmica mateixa dels treballs considerin aquestes circumstàncies.
- L'avaluació ambiental del planejament és orientada, verificada i, si és el cas, validada pel Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Quines disposicions de caràcter general la regulen?

- En l'àmbit europeu, la **Directiva 2001/42/CE, relativa a l'avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient**.
- En l'àmbit estatal, la **Llei 9/2006, de 28 d'abril, sobre avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient**.
- En un futur pròxim, una llei catalana sobre avaluació ambiental de plans i programes fixarà i completarà aquesta regulació en l'àmbit català.
- Pel que fa a l'**urbanisme**, la legislació catalana ha implantat ja l'avaluació ambiental dels plans, tal com descriu l'apartat següent.

2

ASPECTES GENERAIS

DE L' AVALUACIÓ AMBIENTAL
DEL PLANEJAMENT URBANÍSTIC

Quines disposicions regulen específicament l'avaluació ambiental dels plans d'urbanisme?

- El **Decret legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme**, i, molt especialment, el **Reglament de la Llei d'urbanisme (Decret 305/2006, de 18 de juliol)**, bàsicament en els articles 70, 100, 106 i 115 i la disposició transitòria dotzena.
- En un futur pròxim, la Llei catalana sobre avaluació ambiental de plans i programes fixarà i completarà aquesta regulació.

A quins plans d'urbanisme s'aplica l'avaluació ambiental?

- **S'aplica sistemàticament en els supòsits següents:**
  - Plans d'ordenació urbanística municipal i les seves revisions.
  - Modificacions del planejament general que alterin la classificació o la qualificació urbanística del sòl no urbanitzable si això comporta un canvi en els usos d'aquest sòl.
  - Els plans parcials de delimitació, o modificacions de planejament general amb les mateixes finalitats.
  - El planejament urbanístic derivat per a la implantació en sòl no urbanitzable de construccions destinades a les activitats de càmping.

- El planejament urbanístic derivat per a la implantació en sòl no urbanitzable d'equipaments i serveis comunitaris no compatibles amb els usos urbans, d'instal·lacions i obres necessaris per a la prestació de serveis tècnics (article 47.4 (d) del DL 1/2005), d'estacions de subministrament de carburants i de prestació d'altres serveis de la xarxa viària.
- Els instruments de planejament o llurs modificacions que estableixin el marc per a l'autorització de projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental d'acord amb la legislació específica.

- **Així mateix, s'ha de determinar cas per cas la seva possible aplicació en els supòsits següents:**

- Plans directors urbanístics.
- Plans parcials urbanístics que desenvolupin planejament general que no ha estat objecte d'avaluació ambiental (en general, s'entén que no han estat objecte d'avaluació ambiental els plans generals, les normes subsidiàries de planejament municipal i aquells plans d'ordenació urbanística municipal aprovats definitivament abans de l'1 de gener de 2005, data d'entrada en vigor de la Llei 10/2004).

Qüestions clau que ha d'abordar¹

- L'ordenació plantejada respecta en la mesura que sigui possible les característiques i els valors ambientals preexistents en l'àmbit del pla i el seu entorn?
- El grau d'**eficiència energètica** dels sistemes urbans pot estimar-se com a suficient? Millora l'existent?

¹ Aquestes qüestions es refereixen als POUM (plans d'ordenació urbanística municipal). En un altre mesura són també d'aplicació als altres plans urbanístics.

- L'ordenació plantejada limita prou la incidència dels usos del sòl en el **canvi climàtic**?
- Minimitza la **contaminació acústica, lluminosa i electro-magnètica** preexistent i la derivada del pla?
- És congruent amb els recursos hídrics existents? Fomenta suficientment l'**estalvi d'aigua**? Resol adequadament el tractament de les **aigües residuals** generades?
- Fomenta de manera adient la sostenibilitat en la construcció?
- Manté la **diversitat i la viabilitat ecològica** dels hàbitats naturals? Conserva o millora la connectivitat ecològica entre aquests hàbitats? Incorpora suficientment criteris de biodiversitat i de connectivitat ecològica en el disseny del sistema d'espais lliures i en el tractament de la vegetació?
- Protegeix o millora els elements estructuradors i identitaris dels **paisatges locals**? Esdevé un marc apropiat per a la generació d'un paisatge urbà de qualitat?

Premisses del model d'avaluació

- L'avaluació no és un simple tràmit administratiu, sinó que representa canvis profunds en l'activitat urbanística. Es desenvolupa de manera continuada des de l'inici de la redacció d'un pla i durant tot el seu cicle de vida.
- Ha de tenir en compte les repercussions de pla sobre tots els factors ambientals però, al mateix temps, posar l'èmfasi en aquells aspectes estratègics o ambientalment rellevants. El seu caràcter és essencialment preventiu, de manera que evita o redueix els possibles impactes.

- Ha d'integrar els resultats de l'avaluació ambiental dels plans de rang superior precedents, tot evitant duplicitats, i establir mesures ambientals per orientar adequadament els plans i projectes derivats i la seva avaluació.
- L'avaluació ambiental d'alternatives té un paper clau en la fase d'avanç dels plans per a l'òptima definició del model urbanístic que ha d'adoptar el pla, i dels objectius ambientals com a fil conductor de tot el procés avaluatori.

Des de quan s'aplica?

- L'actual sistema d'avaluació ambiental del planejament urbanístic s'aplica plenament a tots aquells plans que hagin iniciat la seva tramitació a partir de l'1 de setembre de 2006, data d'entrada en vigor del Reglament de la Llei d'urbanisme.
- D'altra banda, la disposició transitòria dotzena del reglament estableix regulacions específiques per a l'avaluació ambiental d'aquells plans que ja es tramitaven en la data esmentada. En general, s'han de subjectar a les regles que estableix l'article 115 del reglament en els tràmits successius que hagin d'efectuar. En tot cas, quan es tracti de plans aprovats inicialment entre el 30 d'abril (data d'entrada en vigor de la Llei 9/2006) i l'1 de setembre de 2006, hauran de completar la informació pública fins al termini de 45 dies i complir les lletres d), relativa a la memòria ambiental, i e) de l'esmentat article 115.

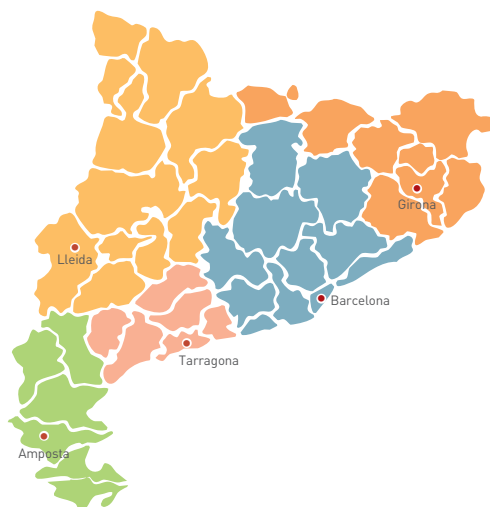
Quins són els canvis que representa en la tramitació dels plans?

- El procediment és establert per l'article 115 del reglament i comporta les actuacions addicionals següents en la tramitació dels plans sotmesos a avaluació ambiental:
  - Cal formular un **avanç del pla** amb els continguts que estableix l'article 106 del reglament. Aquest avanç ha d'incorporar un **informe de sostenibilitat ambiental preliminar**.
  - L'òrgan o persones que promoguin el pla han de presentar-ne l'avanç a l'oficina territorial d'avaluació ambiental corresponent del Departament de Medi Ambient i Habitatge.
  - D'acord amb aquesta documentació i els resultats de les consultes que estableix la legislació, el Departament de Medi Ambient i Habitatge emet el **document de referència** que ha de guiar la formulació del pla i la seva avaluació.
  - El pla que s'aprova inicialment haurà d'incorporar un **informe de sostenibilitat ambiental (ISA)**, sens perjudici d'aquells aspectes ambientals que hagin de contenir els altres documents del Pla.
  - L'ISA i el pla del qual forma part se sotmeten a informació pública durant 45 dies, com a mínim.
  - El pla objecte de l'acord d'aprovació següent ha d'incorporar també una **memòria ambiental**, la qual requereix l'acord del Departament de Medi Ambient i Habitatge.
  - En l'acord d'aprovació definitiva, mitjançant una declaració, s'ha de fer constar la presa en consideració de l'ISA i de la memòria ambiental en l'adopció de la resolució corresponent.

Quins són els interlocutors de les persones o dels òrgans promotors dels plans al Departament de Medi Ambient i Habitatge?

- Quan es tracta de planejament urbanístic municipal, les oficines territorials d'avaluació ambiental són els òrgans que reben i tramiten els avanços dels plans amb l'ISA preliminar, preparen els documents de referència i les resolucions en relació amb les memòries ambientals, en duen un seguiment i actuen com a interlocutors amb els promotors i els tècnics redactors. Les dades de contacte són aquestes:

BARCELONA

Travessera de Gràcia, 56
08006 Barcelona
Tel. 93 567 08 15
otaa.barcelona.dmah@gencat.net

LLEIDA

Rda. de Sant Martí, 2-6
25006 Lleida
Tel. 973 28 39 30
otaa.lleida.dmah@gencat.net

TERRES DE L'EBRE

c/ de Burgos, 17, baixos
43870 Ampostà
Tel. 977 70 73 20
otaa.terresebre.dmah@gencat.net

GIRONA

c/ d'Ultònia, 10-12
17002 Girona
Tel. 972 22 30 35
otaa.girona.dmah@gencat.net

TARRAGONA

c/ del Cardenal Vidal i
Barraquer, 12-14
43005 Tarragona
Tel. 977 24 15 14
otaa.tarragona.dmah@gencat.net

3

FASES, DOCUMENTS I TRAMITACIÓ

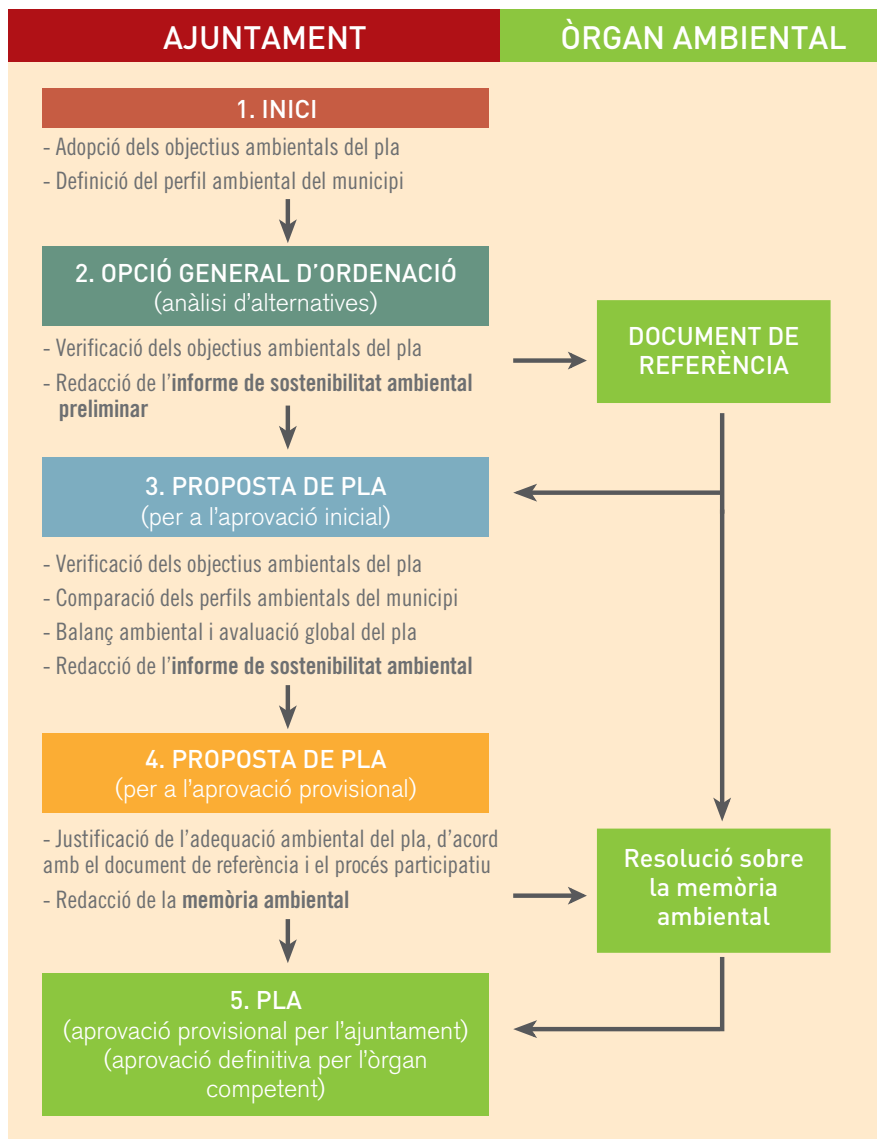
DE L' AVALUACIÓ AMBIENTAL
DEL PLANEJAMENT URBANÍSTIC

i Fases de l'avaluació ambiental del planejament urbanístic

• Fase d'elaboració i aprovació del pla:

Exemple d'un POUM (pla d'ordenació urbanístic municipal).

- **Fase de seguiment del pla:**

El promotor del pla realitza un seguiment dels efectes en el medi ambient de l'aplicació o execució del pla per identificar amb promptitud els efectes adversos no previstos i permetre portar a terme les mesures adequades per evitar-los. L'òrgan ambiental participarà en el seguiment dels plans.

Què és l'informe de sostenibilitat ambiental i quin n'és el contingut?

- És el document integrat en els plans objecte d'avaluació ambiental en què es formalitza l'avaluació ambiental duta a terme durant la seva redacció. El seu contingut és establert detalladament pels articles 70 (POUM) i 100 (planejament derivat) del Reglament.

- **Esquemàticament, l'estructura d'un ISA és aquesta:**

- 1. Determinació dels requeriments ambientals significatius.**
Aspectes rellevants de la situació del medi ambient. Obligacions jurídiques. Principis, objectius jerarquitzats i criteris ambientals que caldrà aplicar i indicadors per a la seva verificació. En el cas dels POUM, a més, definició del perfil ambiental del municipi en relació amb el pla.
- 2. Anàlisi i avaluació de les alternatives generals d'ordenació considerades i justificació ambiental de l'alternativa elegida.**
- 3. Descripció ambiental del pla d'acord amb l'alternativa adoptada.**

4. Identificació i avaluació dels probables efectes significatius sobre el medi ambient.

5. Avaluació global del Pla i justificació del compliment dels objectius establerts. En el cas dels POUM, a més, anàlisi dels perfils ambientals actual i resultant. Mesures de seguiment i supervisió.

6. Síntesi.

- Per al cas concret dels POUM, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ja ha publicat una guia metodològica per a l'avaluació ambiental. I en el cas dels PPU (plans parcials urbanístics), una guia per a l'elaboració de l'ISA (*vegeu l'apartat "Referències i informació addicional"*).

Què és l'ISA preliminar i quin n'és el contingut?

- L'ISA preliminar forma part de l'avanç dels plans i esdevé la base per al document de referència que emet el Departament de Medi Ambient i Habitatge.
- L'ISA preliminar té un paper fonamental en el procés d'avaluació, ja que fixa els aspectes que, segons la perspectiva ambiental, han de determinar la formulació del pla i la seva possible incidència ambiental: identifica els aspectes ambientalment rellevants del territori (valors, vulnerabilitats, dèficits...), les obligacions jurídiques existents i els requeriments consegüents per a la redacció, i justifica l'elecció de l'alternativa general d'ordenació adoptada prèvia comparació amb altres alternatives viables (en qualsevol cas, amb l'alternativa zero, és a dir, la situació en cas de no-realització del pla).

- El seu contingut s'ha de referir als aspectes assenyalats a l'article 70 a) i b), en el cas dels POUM, o a l'article 100.1 a) i b), quan es tracti de planejament derivat.
- Cal assenyalar que el contingut de l'ISA preliminar coincideix amb el dels primers apartats de l'ISA posterior del pla, sens perjudici d'aquelles modificacions derivades del document de referència, de les consultes realitzades i de la participació pública.

Què cal tenir en compte sobre el contingut de l'ISA preliminar?

- Cal considerar tots aquells àmbits o vectors ambientals sobre els quals el planejament pot incidir, i també la incidència ambiental global del model territorial resultant. Entre altres:
  - **Sostenibilitat global del model d'ordenació:** ocupació i consum de sòl, mobilitat i eficiència energètica; estructura i identitat del sòl no urbanitzat; fragmentació territorial; riscos naturals i tecnològics; etc.
  - **Cicle de l'aigua**
  - **Ambient atmosfèric:** contaminació per substàncies, especialment aquelles vinculades al canvi climàtic; contaminació acústica, lluminosa, electromagnètica, etc.
  - **Gestió dels materials i dels residus.**
  - **Sostenibilitat i ecoeficiència** en la urbanització i l'edificació.
  - **Biodiversitat territorial, permeabilitat ecològica i patrimoni natural en general.**

- **Qualitat del paisatge** amb la incorporació, si és el cas, dels objectius de qualitat paisatgística fixats pels catàlegs del paisatge i les directrius del paisatge, formulats d'acord amb la Llei 8/2005, de 8 de juny, i de les determinacions consegüents dels plans territorials parcials i dels plans directors territorials.

- Els requeriments ambientals que haurà d'atendre la redacció del pla s'han de concretar en uns **objectius específics** referits als aspectes assenyalats. Els objectius han de ser formulats de manera jerarquitzada segons llur grau d'importància relativa, amb l'objecte que restin diferenciats amb claredat aquells més essencials. Sempre que resulti operatiu, s'hi incorporaran indicadors quantitius (sobre consum, estalvi i reutilització de recursos, sòls transformats o protegits, prevenció o correcció de la contaminació, etc.), a fi de facilitar la verificació posterior del seu compliment quant a la nova ordenació resultant.
- En el cas dels POUM, cal especificar, així mateix, **el perfil ambiental del municipi en relació amb el planejament**. Aquest perfil ha de ser formulat de manera que permeti en una fase posterior de comparar-lo amb el perfil anàleg resultant de l'ordenació plantejada pel POUM, la qual cosa esdevindrà un element bàsic de la seva avaluació ambiental.
- La guia metodològica del DMAH anteriorment esmentada conté elements de referència per a la formulació dels objectius, els criteris, els indicadors i el perfil ambiental del municipi.
- En qualsevol cas, la diagnosi, el perfil ambiental de municipi, els objectius, els criteris i els indicadors han de ser congruents amb les agendes 21 locals, els plans directors de sostenibilitat i d'altres documents anàlegs que puguin existir.

- La concreció de tots aquests aspectes en l'ISA preliminar és condició necessària perquè el Departament de Medi Ambient i Habitatge formuli el **document de referència**. En cas de mancances, es paralitzaran els terminis de tramitació i es requerirà a la persona o òrgan promotor l'aportació de la documentació necessària.

Què és el document de referència?

- Mitjançant el document de referència, el Departament de Medi Ambient i Habitatge verifica l'ISA preliminar i la idoneïtat ambiental de les propostes de l'avanç; estableix l'abast, el nivell de detall i el grau d'especificació de l'ISA futur; especifica els objectius i els criteris ambientals per a la formulació del pla, i també els indicadors a verificar en el procés d'avaluació, etc. A més, identifica les administracions públiques afectades i el públic interessat, els quals hauran de ser objecte de consultes específiques.
- El document de referència ha de ser formulat en el termini d'un mes des de la presentació de l'avanç.
- És important remarcar que si la qualitat de l'ISA preliminar i la seva integració en les propostes de l'avanç són les adequades, el document de referència consistirà essencialment en la validació de les propostes d'aquest ISA.
- En una fase posterior, la memòria ambiental del pla haurà de justificar el compliment dels objectius, els criteris i els indicadors establerts en el document de referència.

Què és la memòria ambiental?

- És el document que la persona o l'òrgan que promou el pla presenta al DMAH amb l'objecte de valorar la integració dels aspectes ambientals durant el procés d'elaboració i de tramitació.

Quan s'ha de presentar la memòria ambiental?

- Una vegada efectuades l'aprovació inicial i la informació pública del pla, juntament amb la resta de documents que han de ser objecte de l'acord d'aprovació següent, cal presentar la memòria ambiental a l'oficina territorial d'avaluació ambiental que correspongui.

Quin és el contingut de la memòria ambiental?

- El Reglament de la Llei d'urbanisme no concreta el contingut de la memòria ambiental, però sí ho fa la legislació estatal (article 12 de la Llei 9/2006), si bé de manera genèrica:
  - Anàlisi del procés d'avaluació i de l'ISA i la seva qualitat.
  - Avaluació del resultat de les consultes realitzades i de la seva presa en consideració.
  - Anàlisi de la previsió dels impactes significatius de l'aplicació del pla.
  - Determinacions finals que hauran d'incorporar-se al pla.
- Cal remarcar la necessitat d'una coherència estricta entre els continguts del document de referència, l'ISA i la memòria ambiental, ja que es tracta de documents consecutius d'un mateix procés.

- Per tal de facilitar la tasca dels equips redactors, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha elaborat un **esquema orientatiu de memòria ambiental d'un pla** (vegeu l'apartat "Referències i informació addicional").

El seguiment ambiental de l'aplicació del pla després de la seva aprovació definitiva

- L'article 15 de la Llei 9/2006 estableix que els òrgans promotors han de fer un seguiment dels efectes sobre el medi ambient de l'aplicació dels plans per identificar de manera immediata els possibles efectes adversos no previstos i permetre dur a terme les mesures adequades per evitar-los. L'òrgan ambiental ha de participar en aquest seguiment.
- Com s'ha dit anteriorment (pregunta 11), l'ISA ha de definir aquestes mesures de seguiment i de supervisió, les quals podran ser completades en la memòria ambiental o en la resolució del Departament de Medi Ambient i Habitatge sobre aquesta memòria.

ESQUEMA DEL PROCEDIMENT DE TRAMITACIÓ I AVALUACIÓ AMBIENTAL DELS POUM (I): Plans nous i revisions

1. ACTUACIONS PREPARATÒRIES (art. 101-106 Reglament de la LLUC)

AJUNTAMENT

- Suspensió potestativa de la tramitació de plans i de l'atorgament de llicències.
- Aprovació i publicació del programa de participació ciutadana.
- Informació pública de l'avanç de pla amb un **ISA PRELIMINAR** amb el contingut de l'art. 70 a) i b) del reglament: **1 mes**.
- Simultàniament, presentació de l'avanç de pla al DMAH.

DMAH

- Consultes a les administracions públiques afectades i al públic interessat (art. 9 Ley 9/2006, art. 115a Reglament LLUC) **1 mes**.
- **DOCUMENT DE REFERÈNCIA** (art. 115a Reglament LLUC).

2. APROVACIÓ INICIAL (art. 83 DL 1/2005)

AJUNTAMENT

- El POUM incorpora l'**INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL** amb el contingut de l'article 70 del Reglament LLUC.
- Informes preceptius.
- Informació pública i consultes establertes en el document de referència: **45 dies** (art. 10 Llei estatal i 115c Reglament LLUC).
- Lliurament al DMAH de la **MEMÒRIA AMBIENTAL** amb el contingut dels art. 12 Llei estatal i 115d Reglament LLUC.

DMAH

- **RESOLUCIÓ** sobre la memòria ambiental: **1 mes** (en cas de desacord del DMAH, no es produeix silenci administratiu positiu).

AJUNTAMENT

- Incorporació prèvia a la memòria ambiental, si és el cas, dels aspectes a esmenar, completar o ampliar determinats en la resolució del DMAH.
- **CONFORMITAT** del DMAH (en cas que la resolució exigís canvis).

3. APROVACIÓ PROVISIONAL

ÒRGAN URBANÍSTIC GENERALITAT

4. APROVACIÓ DEFINITIVA

- Correspon a l'òrgan competent la presa en consideració de l'ISA i de la memòria ambiental, la qual s'ha de fer constar en l'acord d'aprovació definitiva mitjançant una declaració expressa.

ESQUEMA DEL PROCEDIMENT DE TRAMITACIÓ I AVALUACIÓ AMBIENTAL DELS POUM (II): Modificacions sotmeses a avaluació ambiental *

1. ACTUACIONS PREPARATÒRIES (art. 101-106 Reglament de la LLUC)

AJUNTAMENT

- Suspensió potestativa de la tramitació de plans i de l'atorgament de llicències.
- Presentació al DMAH d'un **ISA PRELIMINAR** amb el contingut de l'art. 70 a) i b) del reglament.

DMAH

- Consultes a les administracions públiques afectades i públic interessat (art. 9 Ley 9/2006, art. 115a Reglament LLUC) **1 mes.**
- **DOCUMENT DE REFERÈNCIA** (art. 115a Reglament LLUC).

2. APROVACIÓ INICIAL (art. 83 DL 1/2005)

AJUNTAMENT

- El POUM incorpora l'**INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL** amb el contingut de l'article 70 del Reglament LLUC.
- Informes preceptius.
- Informació pública i consultes establertes en el document de referència: **45 dies** (art. 10 Llei estatal i 115c Reglament LLUC).
- Lliurament al DMAH de la **MEMÒRIA AMBIENTAL** amb el contingut dels art. 12 Llei estatal i 115d Reglament LLUC.

DMAH

- **RESOLUCIÓ** sobre la memòria ambiental: **1 mes** (en cas de desacord del DMAH, no es produeix silenci administratiu positiu).

AJUNTAMENT

- Incorporació prèvia a la memòria ambiental, si és el cas, dels aspectes a esmenar, completar o ampliar determinats en la resolució del DMAH.
- **CONFORMITAT** del DMAH (en cas que la resolució exigís canvis).

3. APROVACIÓ PROVISIONAL

ÒRGAN URBANÍSTIC GENERALITAT

4. APROVACIÓ DEFINITIVA

- Correspon a l'òrgan competent la presa en consideració de l'ISA i de la memòria ambiental, la qual s'ha de fer constar en l'acord d'aprovació definitiva mitjançant una declaració expressa.

* Quan s'alteri la classificació o qualificació urbanística del sòl no urbanitzable si la classificació o qualificació resultant comporta un canvi d'usos en aquest sòl.

ESQUEMA DEL PROCEDIMENT DE TRAMITACIÓ I AVALUACIÓ AMBIENTAL DEL PLANEJAMENT DERIVAT (I): Casos en què l'aprovació definitiva correspon a la Generalitat

1. ACTUACIONS PREPARATÒRIES

PROMOTOR

- Presentació d'un avanç de pla al DMAH amb un **ISA PRELIMINAR** amb el contingut de l'art. 100.1 a) i b) del reglament.

DMAH

- Consultes a les administracions públiques afectades i al públic interessat (art. 9 Ley 9/2006, art. 115a Reglament LLUC).
- Manca d'efectes significatius previsibles (en el cas dels plans parcials urbanístics): **RESOLUCIÓ D'EXEMPCIÓ 1 mes.**
- Efectes significatius previsibles en els plans parcials urbanístics i sempre en tots els altres casos: **DOCUMENT DE REFERÈNCIA** (art. 115a Reglament LLUC).

2. APROVACIÓ INICIAL (art. 83 DL 1/2005)

AJUNTAMENT

- El Pla incorpora l'**INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL** amb el contingut de l'article 100.1 del Reglament LLUC.
- Informes preceptius.
- Informació pública i consultes establertes en el document de referència: **45 dies** (art. 10 Llei estatal i 115c Reglament LLUC).

PROMOTOR

- Lliurament al DMAH de la **MEMÒRIA AMBIENTAL** amb el contingut dels art. 12 Llei estatal i 115d Reglament LLUC.

DMAH

- **RESOLUCIÓ** sobre la memòria ambiental: **1 mes** (en cas de desacord del DMAH, no es produeix silenci administratiu positiu).

PROMOTOR

- Incorporació prèvia a la memòria ambiental, si és el cas, dels aspectes a esmenar, completar o ampliar determinats en la resolució del DMAH.
- **CONFORMITAT** del DMAH (en cas que la resolució exigís canvis).

3. APROVACIÓ PROVISIONAL

AJUNTAMENT

4. APROVACIÓ DEFINITIVA

ÒRGAN URBANÍSTIC GENERALITAT

- Correspon a l'òrgan competent la presa en consideració de l'ISA i de la memòria ambiental, la qual s'ha de fer constar en l'acord d'aprovació definitiva mitjançant una declaració expressa.

ESQUEMA DEL PROCEDIMENT DE TRAMITACIÓ I AVALUACIÓ AMBIENTAL DEL PLANEJAMENT DERIVAT (II): Casos en què l'aprovació definitiva correspon a l'Ajuntament *

1. ACTUACIONS PREPARATÒRIES

PROMOTOR

- Presentació d'un avanç de pla al DMAH amb un **ISA PRELIMINAR** amb el contingut de l'art. 100.1 a) i b) del reglament.

DMAH

- Consultes a les administracions públiques afectades i al públic interessat (art. 9 Ley 9/2006, art. 115a Reglament LLUC).
- Manca d'efectes significatius previsibles (en el cas dels plans parcials urbanístics): **RESOLUCIÓ D'EXEMPCIÓ 1 mes.**
- Efectes significatius previsibles en els plans parcials urbanístics i sempre en tots els altres casos: **DOCUMENT DE REFERÈNCIA** (art. 115a Reglament LLUC).

2. APROVACIÓ INICIAL [art. 83 DL 1/2005]

AJUNTAMENT

- El Pla incorpora l'**INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL** amb el contingut de l'article 100.1 del Reglament LLUC.
- Informes preceptius.
- Informació pública i consultes establertes en el document de referència: **45 dies** (art. 10 Llei estatal i 115c Reglament LLUC).

PROMOTOR

- Lliurament al DMAH de la **MEMÒRIA AMBIENTAL** amb el contingut dels art. 12 Llei estatal i 115d Reglament LLUC.

DMAH

- **RESOLUCIÓ** sobre la memòria ambiental: **1 mes** (en cas de desacord del DMAH, no es produeix silenci administratiu positiu).

PROMOTOR

- Incorporació prèvia a la memòria ambiental, si és el cas, dels aspectes a esmenar, completar o ampliar determinats en la resolució del DMAH.
- **CONFORMITAT** del DMAH (en cas que la resolució exigís canvis).

3. APROVACIÓ DEFINITIVA

AJUNTAMENT

- Amb la presa en consideració de l'ISA i de la memòria ambiental, la qual s'ha de fer constar en l'acord d'aprovació definitiva mitjançant una declaració expressa.

* Plans parcials urbanístics derivats de POUM que no hagin estat sotmesos a avaluació ambiental o, en alguns casos, derivats de plans generals si es troben dins del primer quadrienni. Plans parcials urbanístics derivats de PAUM. Altres tipus de plans derivats que constitueixin marc per a projectes sotmesos a AIA, l'aprovació dels quals correspongui als ajuntaments. (En el cas de PPU cal determinar prèviament la necessitat de sotmetre'ls a avaluació ambiental, en funció del caràcter significatiu o no dels seus impactes potencials).

4

ANNEX

ALTRES PREGUNTES FREQUENTS
REFERÈNCIES I INFORMACIÓ ADDICIONAL
GLOSSARI

Quina relació té amb l'avaluació d'impacte ambiental?

L'avaluació d'impacte ambiental s'aplica a instruments de caràcter projectual quan, d'acord amb la legislació específica, són susceptibles de produir repercussions importants sobre el medi ambient.

Tanmateix, sovint aquestes repercussions són conseqüència de decisions estratègiques adoptades prèviament a la formulació del projecte (fases de planificació i de programació), les quals poden resultar-ne absolutament determinants.

L'avaluació ambiental de plans i programes permet integrar les variables ambientals en aquestes fases preliminars, considerar els seus efectes potencials conjuntament amb els d'altres actuacions concurrents i també orientar ambientalment la formulació dels futurs projectes i la seva avaluació.

Un mateix pla pot ser sotmès a avaluació ambiental i a avaluació d'impacte ambiental?

No, mai, ja que evitar les duplicitats d'avaluacions és un principi bàsic de l'avaluació ambiental.

Els plans d'urbanisme sotmesos a avaluació ambiental han de ser objecte d'avaluació ambiental "estratègica", llevat que el seu nivell de definició sigui el propi d'un projecte. En cas de dubte, es recomana consultar l'oficina territorial d'avaluació ambiental corresponent.

Cal sotmetre a informació pública l'avanç i l'ISA preliminar dels plans urbanístics?

D'acord amb la legislació urbanística, únicament és obligatori en el cas de la formulació o revisió dels POUM. En els altres supòsits, cal presentar un avanç amb l'ISA preliminar, però la seva informació pública és opcional.

Què succeeix si s'aprova inicialment un pla sotmès a avaluació ambiental sense haver presentat prèviament l'avanç amb l'ISA preliminar?

El procediment de l'article 115 del Reglament és d'aplicació obligatòria a tots els plans sotmesos a avaluació ambiental. Per tant, en aquest supòsit caldrà reiniciar el procediment de tramitació a partir de la fase d'avanç.

En el cas de les modificacions de planejament general sotmeses a avaluació ambiental, és possible simplificar el procediment i els continguts de la documentació?

L'article 101.2 del Reglament de la Llei d'urbanisme eximeix de l'obligació de sotmetre a informació pública l'avanç dels POUM en el cas de modificacions d'aquests plans. D'altra banda, l'article 118.4 disposa que, en general, les modificacions dels plans d'urbanisme han d'estar integrades per la documentació adequada a la finalitat, el contingut i l'abast de la modificació.

Conseqüentment:

- Als efectes de l'avaluació ambiental de les modificacions de POUM, en aquells supòsits en què no resulti possible o no tingui sentit l'avaluació d'alternatives, no caldrà presentar l'avanç al DMAH. No obstant això, caldrà presentar un ISA preliminar que permeti l'emissió del document de referència especificant, a més d'allò que assenyala el paràgraf següent, els objectius, els criteris generals i, si escau, les característiques bàsiques de la proposta d'ordenació.
- Els continguts de l'ISA preliminar i de l'ISA del pla s'estructuraran d'acord amb el que disposa l'article 100 del Reglament, si bé podran simplificar-se d'acord amb la finalitat, el contingut i l'abast específics de cada modificació.
- En qualsevol cas, el termini d'informació pública de la documentació aprovada inicialment, amb l'ISA corresponent, ha de ser de 45 dies, com a mínim.

Com es decideix si un pla parcial urbanístic que desenvolupa planejament general no avaluat ha de ser sotmès a avaluació ambiental?

S'entén que no han estat objecte d'avaluació ambiental els plans generals, les normes subsidiàries de planejament municipal i aquells plans d'ordenació urbanística municipal aprovats definitivament abans de l'1 de gener de 2005, data d'entrada en vigor de la Llei 10/2004. En constitueixen l'única excepció aquells instruments de planejament general que havien estat sotmesos a avaluació d'impacte ambiental.

Actualment, ni la legislació ambiental ni la urbanística especifiquen el procediment a seguir. En qualsevol cas, la persona o l'òrgan promotor han de trametre a l'Oficina Territorial d'Avaluació Ambiental corresponent un document amb la informació necessària per permetre determinar l'aplicació o no de l'avaluació ambiental. A tal efecte, aquesta informació ha de contenir, com a mínim, els aspectes a què fan referència els paràgrafs a) i b) de l'article 100.1 del Reglament, adaptats a l'estadi d'elaboració en què es trobi el pla parcial.

Opcionalment, la persona o l'òrgan promotor pot integrar aquesta fase amb la de l'avanç del pla. En aquest cas, el Departament de Medi Ambient i Habitatge adoptarà la decisió que correspongui a partir de la documentació de l'avanç; en el supòsit que es consideri necessària l'avaluació, emetrà també el document de referència, de manera que no caldrà recomençar el procés d'avaluació.

Els plans urbanístics no sotmesos a avaluació ambiental han de contenir informació ambiental?

D'acord amb el Reglament de la Llei d'urbanisme, generalment aquests plans han de contenir un informe ambiental, encara que no s'hagin de sotmetre a avaluació ambiental, amb els continguts fixats pels articles 70 (modificacions de POUM) i 100.1 (planejament derivat).

Quina diferència hi ha entre els informes ambientals i els informes de sostenibilitat ambiental dels plans urbanístics municipals?

Tots els plans sotmesos a avaluació ambiental han d'incorporar un ISA, mentre que aquells altres plans no sotmesos a avaluació ambiental han d'incloure, generalment, un informe ambiental.

En principi, el contingut d'ambdós documents és idèntic (articles 70 i 100 del Reglament), si bé els ISA hauran de completar-se amb aquells aspectes addicionals que determini la legislació ambiental, si és el cas.

- **Espai web del DMAH** sobre l'avaluació ambiental de plans i programes.
http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/avaluacio_ambiental/plans_programes.jsp

- **Preguntes més freqüents** sobre l'avaluació ambiental del planejament urbanístic.
http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/avaluacio_ambiental/faqs_avaluacio_ambiental.jsp

- **POUM.** Avaluació ambiental en el planejament urbanístic.
http://mediambient.gencat.net/Images/43_117016.pdf

- **Plans Parcials Urbanístics.** Guia per a l'elaboració de l'informe de sostenibilitat ambiental.
http://mediambient.gencat.net/Images/43_130162.pdf

- **Document orientatiu** per a la redacció de la memòria ambiental dels POUM.
http://mediambient.gencat.net/Images/43_125197.pdf

- **Decret 305/2006, de 18 de juliol,** pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme.
http://www10.gencat.net/ptop/binaris/reglament_llei_urbanisme_tcm32-35829.pdf

- **Legislació sobre l'avaluació ambiental de plans i programes.**
http://mediambient.gencat.net/cat/el_departament/actuacions_i_serveis/legislacio/lleis/008_inici.jsp

Avaluació ambiental del pla o programa (AAPP)

Procediment d'integració de les consideracions ambientals en la preparació, l'aprovació i el seguiment dels plans i programes que poden tenir efectes significatius sobre el medi ambient. L'AAPP inclou la preparació d'un informe de sostenibilitat ambiental del pla o programa (ISA), la celebració de consultes i participació pública, la consideració d'aquests aspectes en la memòria ambiental que sigui adoptada i el seguiment posterior dels efectes de l'execució del pla o programa sobre el medi ambient.

Pla o programa

Conjunt de documents elaborats per les administracions públiques que, independentment de la seva denominació concreta, constitueixen el marc per a ulteriors decisions d'autorització, fixen finalitats i objectius i estableixen prioritats per a l'actuació pública i harmonitzen i comptabilitzen decisions amb la protecció del medi ambient, sense que siguin executables directament. Són també plans o programes, a aquests efectes, aquells de promoció privada que són aprovats per una Administració pública.

Promotor

La persona física o jurídica pública o privada que presenta a tràmit els plans o programes, o l'òrgan de l'Administració pública que inicia d'ofici el procediment per a la tramitació i aprovació d'aquests plans i programes, i en conseqüència, que ha d'integrar els aspectes ambientals en el seu contingut mitjançant un procés d'avaluació ambiental.

Òrgan ambiental

Òrgan de la Generalitat de Catalunya que en col·laboració amb l'òrgan promotor vetlla per la integració dels aspectes ambientals en l'elaboració dels plans i programes. Aquest òrgan és el Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Òrgan competent per raó de la matèria

Òrgan competent per a l'aprovació definitiva del pla.

Informe de sostenibilitat ambiental preliminar (ISA preliminar)

Informe elaborat pel promotor del pla sotmès a avaluació ambiental. L'Informe forma part de l'avanç del pla i esdevé la base per al document de referència que emet l'òrgan ambiental. El seu contingut es refereix als aspectes assenyalats al Reglament de la Llei d'urbanisme (article 70 a) i b), en el cas dels POUM, o a l'article 100.1 a) i b), en el cas de planejament derivat).

Informe de sostenibilitat ambiental (ISA)

Informe elaborat pel promotor del pla sotmès a avaluació ambiental. L'Informe forma part del pla i inclou la informació exigida pel Reglament de la Llei d'urbanisme (article 70 en el cas dels POUM i article 100 en el cas del planejament derivat).

Decisió prèvia d'avaluació ambiental

Decisió de l'òrgan ambiental que determina, en els casos previstos que requereixin d'aquesta, si un pla té efectes significatius sobre el medi ambient i, en conseqüència, si cal que segueixi l'AAPP.

Document de referència

Document de l'òrgan ambiental que verifica l'ISA preliminar i la idoneïtat ambiental de les propostes de l'avanç; estableix l'abast, el nivell de detall i el grau d'especificació de l'ISA futur; especifica els objectius i els criteris ambientals per a la formulació del pla, i també els indicadors a verificar en el procés d'avaluació, etc. A més, identifica les administracions públiques afectades i el públic interessat, els quals hauran de ser objecte de consultes específiques.

Memòria ambiental (MA)

Document que valora com s'ha dut a terme la integració dels aspectes ambientals durant el procediment d'avaluació ambiental, així com l'informe de sostenibilitat ambiental i la seva qualitat, el resultat de les consultes i com aquestes s'han pres en consideració, i conté així mateix una previsió sobre els impactes significatius de l'aplicació del pla o programa, i les determinacions finals que calgui incorporar en el pla o programa.

Zones de reduït àmbit territorial

Àmbit territorial en el qual, per les seves escasses dimensions, el nivell de protecció del medi ambient i la integració ambiental poden ser aconseguits de manera anàloga, ja sigui mitjançant l'aplicació de l'avaluació ambiental del pla o programa, o bé mitjançant l'aplicació de l'avaluació d'impacte ambiental dels projectes que el desenvolupin.

Alternativa zero

Alternativa que consisteix a la no-realització del pla.

Públic

Qualsevol persona física o jurídica, així com les seves associacions, organitzacions o grups, constituïts d'acord amb la normativa que els sigui d'aplicació.

Públic interessat

Tota persona física o jurídica en la qual concorri qualsevol de les circumstàncies previstes en l'article 31 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Així mateix, es considera públic interessat a qualsevol persona jurídica sense ànim de lucre que:

- 1)** Tingui com a finalitats acreditades en els seus estatuts, entre d'altres, la protecció del medi ambient en general o la d'alguns dels seus elements en particular, i que aquestes finalitats puguin resultar afectades pel pla o programa de què es tracti.
- 2)** Que porti dos anys legalment constituïda i vingui exercint de manera activa les activitats necessàries per assolir les finalitats previstes en els seus estatuts.

Administracions públiques afectades

Administracions públiques amb competències específiques en les matèries de biodiversitat, població, salut humana, fauna, flora, terra, aigua, aire, factors climàtics, béns materials, patrimoni cultural, inclòs el patrimoni històric, paisatge, ordenació del territori i urbanisme.

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge